

Křížová cesta

rukama nevidomých sochařů

Křížová cesta

rukama nevidomých sochařů

Božena Přikrylová

Kamenina, 45 × 45 cm

Křížová cesta rukama nevidomých sochařů

Biblické verše použity z Českého studijního překladu Bible od KMS

Vydání katalogu finančně podpořili:
Ministerstvo kultury České republiky

Nadační fond Českého rozhlasu z veřejné sbírky Světluška

Nadační fond
Českého rozhlasu

Nadace Umění pro zdraví

Vydal jako 55. publikaci Okamžik – sdružení pro podporu nejen nevidomých
Praha 4, Na Strži 1683/40, www.okamzik.cz, www.hmatelier.cz

Odpovědná redaktorka: Mgr. Pavla Vaňková
Grafická úprava a fotografie: Pavla Víšková

Vydání první, Praha 2015
ISBN 978-80-86932-40-8

Jak vypadá svět viděný beze zraku? Dokáže výtvarník vyjádřit svou myšlenku jen pomocí hmatu? A jak by nevidomí tvůrci ztvárnili téma z nejtěžších – tradiční křesťanské téma křížové cesty Ježíše Krista neboli téma lidského utrpení, naděje a spirituality?

Na tyto a další otázky vám nabízíme svébytné odpovědi. Sedm nevidomých výtvarnic spolupracujících se spolkem Okamžik a jeho dílnou hmatového modelování Hmateliérem se rozhodlo ve společném díle zpracovat téma Ježíšovy poslední pouti.

Poslepu nalézat tvary figurálního zobrazení Ježíšovy poutě jistě není snadné. V každém zastavení jde o vyjádření konkrétní myšlenky, přitom její ztvárnění předpokládá hmatovou srozumitelnost pro nevidomého tvůrce. Nevidomý návštěvník prohlížející si díla hmatem možná získá pochopení a prožitek až díky doplňujícimu výkladu vidícího společníka. Výstava je ale především sdělením pro vidící veřejnost. Vidící divák bude možná překvapen zručností, nápadem, ale i použitým materiálem. Akcentem výtvarného zobrazení reliéfů je totiž netradiční použití barevného skla, které reliéfy zjemňuje a dodává jim křehký vzhled.

Věříme, že vám díla sedmi nevidomých výtvarnic dají příjemné podněty k hledání odpovědí na úvodní otázky. Přejeme vám obohacující zážitek.

Libuše Petrašová

Kamenina, výška 80 cm

Jiřina Holeňová

Kamenina, výška 120 cm

Miroslav Michálek

1. zastavení

Kristus odsouzen na smrt

Bible – Jan 19:15–16 Oni zvolali: „Pryč, pryč s ním, ukřižuj ho!“ Pilát jim řekl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, jen císaře.“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován.

Libuše Petrašová

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

2. zastavení

Kristus přijímá kříž

Bible – Jan 19:17 Sám si nesl kříž a vyšel na místo zvané Místo lebky, které se hebrejsky nazývá Golgota.

Božena Přikrylová

Kamenina, 40 × 30 cm

3. zastavení

Ježíš padá pod křížem poprvé

Bible – Izajáš 53:4 Jenže to byly naše nemoci, které snášel, a naše bolesti, které nesl; a my jsme si o něm mysleli, že je zasažen a ubit Bohem a zkrušen.

Halka Cerhová

Kamenina, barevné sklo, 40 × 40 cm

4. zastavení

Ježíš potkává svou matku

Bible – Jan 19:25 U Ježíšova kříže stála jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská.

Vanda Vlček

Kamenina, 45 × 35 cm

5. zastavení

Šimon Kyrenský pomáhá Ježíši nést kříž

Bible – Matouš 27:32 Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jménem Šimon; toho přinutili, aby vzal jeho kříž.

Jiřina Holeňová

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

6. zastavení

Veronika podává Ježíšovi roušku

Bible – Matouš 5:7 Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Vanda Vlček

Kamenina, 45 × 45 cm

7. zastavení

Ježíš podruhé padá pod křížem

Bible – Izajáš 53:3 Opovržený a lidmi zavržený, muž bolestí, který znal nemoci; jako někdo, před nímž člověk skryje tvář – všemi opovržený, takže jsme si ho nevážili.

Halka Cerhová

Kamenina, barevné sklo, 40 × 40 cm

8. zastavení

Jeruzalémské ženy pláčí nad Ježíšem

Bible – Lukáš 23:28 Ježíš se k nim obrátil a řekl: „Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte, spíše plačte nad sebou a nad svými dětmi.“

Jarmila Adámková

Kamenina, 40 × 40 cm

9. zastavení

Kristus padá potřetí

Bible – Izajáš 53:7 Byl zdrcen, ale pokořil se a neotevřel ústa: jako beránek vedený na porážku a jako ovce před stříhači byl němý, ústa neotevřel.

Halka Cerhová

Kamenina, barevné sklo, 40 × 40 cm

10. zastavení

Pán Ježíš svlékán z šatů

Bible – Jan 19:23 Vojáci pak, když Ježíše ukřižovali, vzali jeho šaty a rozdělili je na čtyři díly, každému vojákovi jeden díl. Vzali i košili. Byla to košile nesešívaná, odshora vcelku utkaná.

Jarmila Adámková

Kamenina, 40 × 40 cm

11. zastavení

Ježíše přibíjejí na kříž

Bible – Izajáš 53:5 Ale on byl proboden za naše přestoupení, zdeptán za naše provinění, na něho dolehla kázeň pro náš pokoj a jeho šrámy jsme uzdraveni.

Libuše Petrašová

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

12. zastavení

Ježíš na kříži umírá

Bible – 1 Petrův 3:18 Vždyť i Kristus jednou provždy trpěl za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby vás přivedl k Bohu. V těle byl sice usmrcen, ale v Duchu obživen.

Dana Škvárová

Kamenina, barevné sklo, 40 × 40 cm

13. zastavení

Ježíšovo mrtvé tělo sňato z kříže

Bible – Zjevení Janovo 1:17–18 Já jsem první i poslední, ten Živý. Byl jsem mrtvý, a hle, žiji na věky věků.
Amen. Mám klíče smrti i podsvětí.

Dana Škvárová

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

14. zastavení

Hrob je prázdný – Ježíš je vzkříšen

Bible – Jan 20:11–12 Marie stála venku před hrobem a plakala. Jak plakala, naklonila se do hrobu a uviděla dva anděly v bílém rouchu sedící na místě, kde leželo Ježíšovo tělo; jednoho u hlavy a druhého u nohou.

Libuše Petrašová

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

14. zastavení

Hrob je prázdný – Ježíš je vzkříšen

Bible – Římanům 6:9 A víme, že Kristus, když byl vzkříšen z mrtvých, už neumírá; smrt nad ním už nepanuje.

Vanda Vlček

Kamenina, barevné sklo, 45 × 45 cm

O autorkách

Jarmila Adámková

Nar. 1959 ve Vítkově, okr. Opava, dlouhodobě žije v Praze.

Je nevidomá s úplnou postupnou ztrátou zraku během osmi let.

Povoláním masérka, dříve pracovala jako aranžérka květin. Upravuje knížky do digitální podoby pro četbu nevidomých na PC s hlasovým výstupem.

Ráda plave, chodí do přírody, na koncerty a do divadel. Před ztrátou zraku patřilo mezi její záliby malování a kreslení.

Halka Cerhová

Nar. 1969 v Počátkách v Jihočeském kraji, od dětství žije v Praze.

Má závažné zrakové postižení s nevratnými změnami. Znatelnější zhoršení zraku zaznamenala před svým čtyřicátým rokem.

K jejím dlouhodobým zájmům patří tuzemská turistika, pohybové aktivity v tělocvičně (přizpůsobené zrakovým možnostem), internet, angličtina, přednášky a besedy v oblasti celoživotního rozvoje.

Jiřina Holeňová

Nar. 1965 v Rakovníku, dlouhodobě žije v Praze.

Od 15 let je zcela nevidomá.

Vystudovala němčinu a nizozemštinu na FF UK, pracuje jako překladatelka „na volné noze“.

Zajímá se o literaturu, filosofii, psychologii, o hudbu, cestování, jógu a o čajovou kulturu. Zabývá se i vlastní literární tvorbou v oblasti poezie. Ráda vaří. Práci s hlínou se věnuje od r. 2007.

Libuše Petrašová

Nar. 1972 ve Vysokém Mýtě.

Je prakticky nevidomá.

Vystudovala Střední zemědělskou školu v Kostelci nad Orlicí. Od r. 1998 je v invalidním důchodu. Od r. 2007 se věnuje práci s hlínou, konkrétně technice hmatového modelování. Dva roky se učila Axmannovu techniku hmatového modelování pro zrakově postižené v centru v Tasově na Vysočině. Těžiště její práce je od r. 2007 v dílně Hmateliér v Praze. Od r. 2012 modeluje i doma ve Lhotách u Potštejna, kde má svoji keramickou dílnu Noemi. Dále se věnuje práci průvodce na Neviditelné výstavě na Novoměstské radnici v Praze.

Božena Přikrylová

Nar. 1978 ve Spišské Nové Vsi na Slovensku.

Od narození je nevidomá. Od třinácti let se začala zajímat o keramiku a v současné době se keramice profesionálně věnuje.

Vystudovala Střední speciální školu pro zrakově postižené v Brně Pisárkách.

Je autorkou zřejmě největší sochy na světě vytvořené nevidomým sochařem – Sochy spravedlnosti, která zdobí Kancelář veřejného ochránce lidských práv v Brně.

Dana Škvárová

Nar. 1975 v Praze.

Prakticky nevidomá je od 24 let.

Před zrakovým postižením vystudovala SEŠ a pracovala v ekonomickém oddělení stavební firmy. Absolvovala rekvalifikační kurz „Internetový marketing“.

K jejím zálibám patří turistika, jízda na kole, plavání, sbírání autogramů – podpisy sbírá již přes 20 let.

Vanda Viček (Hradecká)

Nar. 1966 v Praze.

Přestala vidět v deseti letech.

Absolvovala kurz pro telefonní manipulanty při Střední ekonomické škole v Krči.

Za doprovodu asistentky navštěvuje výstavy obrazů, soch a fotografií. Od dětství ráda modelovala a malovala, věnuje se klasické keramice, plastikám ze samotvrdnoucí hmoty s kamínky, mušlemi a barevnými sklíčky. Plete indiánské ozdoby ze skleněných korálků, provázků a kožených řemínků.

Hmateliér – ateliér a dílna hmatového modelování pro nevidomé

Jedná se o pracoviště zřizované spolkem Okamžik, kde se nevidomí učí vytvářet dekorativní a užité předměty ze šamotové hlíny – interiérové doplňky, zahradní nádoby i volné sochařské objekty. Hmateliér využívá speciální „Axmanovu techniku hmatového modelování pro zdravotně postižené“ i jiné formy řemeslně-výtvarné práce přizpůsobené přirozeným hmatovým schopnostem nevidomých.

Libuše Petrašová

Křížová cesta

rukama nevidomých sochařů

